

**Χαιρετισμός του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας και Κατσιφάρα Απόστολου
στην Ημερίδα «Βιώσιμη Αστική Κινητικότητα στις ελληνικές πόλεις: από το
όραμα στην υλοποίηση»**

(Πέμπτη, 28 Μαρτίου 2013, Αγορά Αργύρη, Πάτρα)

Φίλες και Φίλοι,

Η Αστική Κινητικότητα είναι ένα μείζον θέμα καθώς επηρεάζει τη ζωή μας τόσο ως κοινωνία στο σύνολό της όσο και του καθένα από εμάς μεμονωμένα.

Σήμερα στην Ελλάδα, αλλά και σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, οι αστικές περιοχές, οι πόλεις και οι μεγαλουπόλεις, συγκεντρώνουν τη συντριπτική πλειοψηφία του πληθυσμού και το μεγαλύτερο τμήμα της οικονομικής δραστηριότητας. Η ραγδαία αύξηση της κινητικότητας των ατόμων με τη χρήση των μηχανοκίνητων μεταφορικών μέσων, και ιδίως του Ι.Χ., διευκόλυνε την αστική εξάπλωση των πόλεων καθώς έδωσε τη δυνατότητα σε ένα συνεχώς αυξανόμενο κοινό, να βελτιώσει την κινητικότητά του και να επεκτείνει τις δραστηριότητες του στο χώρο. Παράλληλα, όμως, δημιούργησε και πολλά προβλήματα, όπως κοινωνικές ανισότητες, υποβάθμιση της ποιότητας ζωής, κατασπατάληση φυσικών πόρων, υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος.

Επίσης, η διαρκώς αυξανόμενη κινητικότητα ευνοεί την περαιτέρω εξάπλωση και διόγκωση των πόλεων, ενισχύοντας έτσι τη ζήτηση για περισσότερη ενέργεια, περισσότερα υλικά, περισσότερη γη, περισσότερη κινητικότητα. Και ο φαύλος κύκλος συνεχίζεται.

Αν στα παραπάνω συνυπολογίσουμε την οικονομική ανάπτυξη των τελευταίων δεκαετιών, αλλά και τον ελλιπή πολεοδομικό και χωροταξικό σχεδιασμό, που ευνόησε τις οδικές μεταφορές και εδραίωσε τη χρήση των Ι.Χ οχημάτων, γίνεται εύκολα αντιληπτό το γιατί τα συγκοινωνιακά συστήματα των σημερινών πόλεων μας έχουν χαμηλούς δείκτες απόδοσης και μαστίζονται από χρόνια προβλήματα όπως κυκλοφοριακή συμφόρηση, έλλειψη χώρων στάθμευσης, χαμηλό επίπεδο εξυπηρέτησης των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς. Τελικά, το αποτέλεσμα είναι η παρεμπόδιση της κινητικότητας και της προσβασιμότητας των πολιτών και η υποβάθμιση της ποιότητας ζωής και του περιβάλλοντος.

Πλέον, η ανάγκη για βιώσιμη ανάπτυξη μας αναγκάζει να αναθεωρήσουμε το σημερινό συγκοινωνιακό μοντέλο των πόλεών μας, με κριτήρια οικονομικά αποδοτικά, φιλικά προς το περιβάλλον και κοινωνικά ισόρροπα. Πλέον, η αστική κινητικότητα ως βασική παράμετρος της λειτουργίας μιας πόλης θα πρέπει να είναι ενεργειακά αποδοτική, να μη ρυπαίνει, να

είναι προσιτή από όλους, να είναι ασφαλής, αξιόπιστη και ευέλικτη, να είναι οικονομικά ορθολογική.

Απαιτείται λοιπόν μια πολυεπίπεδη προσέγγιση και μια ολοκληρωμένη αντιμετώπιση του ζητήματος της αστικής κινητικότητας. Και η ανάπτυξη νέων υποδομών δεν είναι η λύση. Πρωτίστως απαιτείται ορθολογική διαχείριση των υφιστάμενων υποδομών, η συνδυαστική χρήση των διαφόρων μέσων, η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και η εφαρμογή καινοτομιών, και η αλλαγή νοοτροπίας και τρόπου συμπεριφοράς.

Αναμφίβολα, το σημαντικότερο μερίδιο αναλογεί στους Δήμους ως βασικούς φορείς τους αστικού σχεδιασμού, αλλά δεν εξαρτάται μόνο από αυτούς.

Για εμάς, την αιρετή Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, βασικό στοιχείο για την ανάπτυξη της όποιας στρατηγικής βιώσιμης αστικής κινητικότητας, είναι ο χωροταξικός σχεδιασμός. Ετοιμάζεται το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (ΠΠΧΣΑΑ) σε εναρμόνιση με τις Ευρωπαϊκές και Εθνικές πολιτικές, και σε συνάφεια με τον αναπτυξιακό και στρατηγικό σχεδιασμό της Περιφέρειάς μας (ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας, Τριετές Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, ΕΣΠΑ και νέα προγραμματική περίοδο). Μάλιστα, στις 28 Φεβρουαρίου 2013 εγκρίθηκε από το Περιφερειακό Συμβούλιο το πρώτο στάδιο της σχετικής μελέτης.

Επίσης, θέλοντας να συνεισφέρουμε στην αλλαγή κουλτούρας των χρηστών και στη ενίσχυση της ασφάλειας των μετακινήσεων η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, πρωτοπορώντας σε σχέση με τις υπόλοιπες περιφέρειες, σύστησε το Συμβούλιο Οδικής Ασφάλειας, το οποίο μελετά, αξιολογεί, διαμορφώνει και προτείνει συγκεκριμένες δράσεις πρόληψης των τροχαίων ατυχημάτων και ενίσχυσης της οδικής ασφάλειας, με γνώμονα τις ιδιαιτερότητες της Περιφέρειας αλλά και με βάση τις γενικότερες πολιτικές που απορρέουν από το Στρατηγικό Σχέδιο Οδικής Ασφάλειας στην Ελλάδα 2011-2020.

Επιπλέον η Περιφέρειά μας στα πλαίσια του Προγράμματος Κοινωνικού Έργου έχει συνεργασία με το Ινστιτούτο Οδικής Ασφάλειας «Γάνος Μυλωνάς», ενώ μέσω ΕΣΠΑ ενισχύουμε την αναβάθμιση του εξοπλισμού της Τροχαίας με στόχο την ενίσχυση του βαθμού οδικής ασφάλειας στο οδικό δίκτυο της Περιφέρειας και την πρόληψη των τροχαίων ατυχημάτων.

Επίσης, τοποθετούμε νέους φωτεινούς σηματοδότες σε επικίνδυνα σημεία, ενώ μέσω του ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας προχωράμε σε Εκσυγχρονισμό του υφιστάμενου Συστήματος

Φωτεινής Σηματοδότησης σε ολόκληρη την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας (η δημόσια διαβούλευση του έργου ολοκληρώθηκε στις 1 Μαρτίου 2013 και προχωράμε για τη δημοπράτησή του).

Τέλος, παρά τη σημερινή άσχημη οικονομική συγκυρία, δίνουμε καθημερινή μάχη και εξοικονομούμε κάθε δυνατή πίστωση για τη συντήρηση του εκτενούς και δύσκολου οδικού δικτύου της Περιφέρειάς μας.

Κλείνοντας, επιτρέψτε μου να αναφερθώ στο θέμα των αστικών αναπλάσεων, η οποίες μπορούν να συνεισφέρουν καίρια στη βιώσιμη αστική κινητικότητα και μέσω της διασφάλιση περισσότερων δημόσιων χώρων για όλους τους πολίτες και την αποθάρρυνση/περιορισμό της χρήσης των Ι.Χ.

Η αιρετή Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, αναλαμβάνοντας από την 01.07.2011 την ευθύνη του ΕΣΠΑ, απηύθυνε αγωνιώδεις εκκλήσεις σε όλους τους δικαιούχους του Προγράμματος για την γρήγορη και έγκαιρη κατάθεση ώριμων προτάσεων. Στο πλαίσιο αυτό, προετοίμασε και έφερε στο προσκήνιο, το πρόγραμμα των Αστικών Αναπλάσεων συνολικού προϋπολογισμού 35,5 εκατ. ευρώ, καθιστώντας έτσι ενεργό ένα πρόγραμμα το οποίο παρέμενε εν υπνώσει επί σειρά ετών. Και πριν λίγες ημέρες εγκρίθηκαν τα Τεύχη Δημοπράτησης για τα πρώτα υποέργα.

Επιπλέον, από την αρχή της θητείας μας θέσαμε ως προτεραιότητα την αξιοποίηση του χρηματοδοτικού μηχανισμού JESSICA και κατορθώσαμε την δημιουργία Ταμείου Αστικής Ανάπτυξης ανάμεσα στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, το Υπουργείο Ανάπτυξης, την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, με στόχο την αξιοποίηση των πόρων (15 εκ. ευρώ) που έχουν δεσμευθεί για την περιοχή μας.

Φίλες και Φίλοι,

Σίγουρα ο κάθε Δήμος καλείται να καθορίσει το δικό του στόχο και να σχεδιάσει το δικό του τρόπο για μια νέα, αποδοτική και ασφαλή αστική κινητικότητα, που θα είναι φιλική προς το περιβάλλον και τους πολίτες. Τα παραδείγματα και οι καλές πρακτικές περισσεύουν. Λύσεις υπάρχουν. Εξάλλου, τα εξαιρετικά αποτελέσματα της συνδυασμένης μεταφοράς φοιτητών του Πανεπιστημίου Πατρών μέσω του Προαστιακού και λεωφορείων, μας αποδεικνύουν ότι πολλά μπορούν να επιτευχθούν, και συχνά χωρίς μεγάλα κόστη και χρονοτριβές, αρκεί να υπάρχει κοινό όραμα, κοινή δέσμευση και συνεργασία.